

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY PAWŁOWICE**

z dnia 2021 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. z 2021r., poz. 1372 ze zm.), art. 4¹ ust. 1-2 oraz art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. z 2021 r., poz. 1119) oraz art. 10 ust. 1-3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. z 2020 r., poz. 2050 ze zm.) po pozytywnym zaopiniowaniu przez Komisję Działalności Społecznej

**Rada Gminy
uchwała**

§ 1. Przyjąć Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Pawłowice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie 1 stycznia 2022 r.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok.

Rozdział 1. Postanowienia ogólne

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w Pawłowicach, został opracowany w oparciu o art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Określa on gminną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizowania szkód społecznych i zdrowotnych, wynikających z używania alkoholu i narkotyków.

Rozdział 2. Diagnoza

W październiku 2020 roku na zlecenie Gminy Pawłowice została przeprowadzona Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych wśród różnych grup (dzieci, młodzież, mieszkańcy, rodzice i nauczyciele). Celem przeprowadzonego badania było zdiagnozowanie skali lokalnych zagrożeń społecznych na terenie gminy Pawłowice. Do przeprowadzenia badań wykorzystano ankiety w formie aplikacji internetowej. Badanie zostało przeprowadzone zgodnie z zasadami etyki, bowiem wszyscy uczestnicy badania zostali poinformowani o zachowaniu anonimowości i poufności, w związku z czym oddzielono dane odnośnie tożsamości pojedynczych badanych od informacji, jakich udzielili. Ponadto, ankietując uczniów za każdym razem uzyskiwano zgodę Dyrektora szkoły na przeprowadzenie badań w ich placówce.

W badaniu wzięło udział 1378 osób. 60 osób stanowili dorośli mieszkańcy gminy, 394 – rodzice, 94 – nauczyciele, 299- uczniowie klas V i VI, 353 - uczniowie klas VII i VIII, , 178- uczniowie ze szkół ponadpodstawowych.

Wyniki badania wśród dorosłych mieszkańców gminy wskazują, że najbardziej zauważalnym problemem w ich środowisku lokalnym jest nadużywanie napojów alkoholowych. Problem narkomanii i uzależnienia od nikotyny w opinii badanych jest niewielki. Dorośli mieszkańcy gminy zwrócili również uwagę na problem zjawiska przemocy. Ponad połowa badanych mieszkańców potwierdziła w ankiecie znajomość rodzin, w których stosowana jest przemoc. Ponad połowa badanych nauczycieli spotkała się z atakami agresji i przemocy wśród uczniów, jednak były to nieliczne przypadki.

Wśród ankietowanych uczniów szkół podstawowych zaobserwowano, że sięganie po alkohol, papierosy, substancje psychoaktywne wzrasta wraz z wiekiem. Większość ankietowanych nie miała jeszcze kontaktu z alkoholem, papierosami czy substancjami psychoaktywnymi. Ponad połowa uczniów wskazała, że istotnym problemem występującym w środowisku szkolnym jest przemoc. Najczęściej spotykaną formą przemocy jest agresja słowa, ośmieszanie i wulgaryzmy i tych form przemocy najczęściej osobiście doświadczyło najwięcej uczniów. Wraz z wiekiem badanych wzrasta częstotliwość występowania zjawiska przemocy poza szkołą. Ankietowani potwierdzili również przypadki, w których osobiście doświadczyli cyberprzemocy, poprzez zrobienie zdjęcia lub nakręcenie filmu wbrew ich woli. Wiele ankietowanych deklaroowało zawieranie znajomości przez internet.

Okolo połowa badanej młodzieży szkół ponadpodstawowych z gminy Pawłowice miała już kontakt z alkoholem. Większość z nich przyznało się do spożywania alkoholu w okresie do 12 miesięcy przed badaniem, a nawet do tego, że piło alkohol w ciągu ostatnich 30 dni. Z uzyskanych w trakcie ankietyzacji danych wynika, iż piwo i wódka są najczęściej spożywanym alkoholem wśród badanej młodzieży. Zdecydowana większość badanych nie zażywała substancji psychoaktywnych jak narkotyki czy leki, 4 osoby badane przyznały się do stosowania dopalaczy. Kilka osób przyznało, że miało kontakt z marihuaną lub haszyszem oraz ecstasy.

Na podstawie wniosków i rekomendacji przedstawionych w diagnozie zasadne jest podejmowanie działań mających na celu eliminację potencjalnych zagrożeń związanych z nadużywaniem napojów alkoholowych, wyrobów nikotynowych, substancji psychoaktywnych.

Ważne jest realizowanie programów profilaktycznych i edukacyjnych na terenie gminy, które swoim zasięgiem obejmują różne grupy mieszkańców. Istotne jest podnoszenie świadomości w zakresie zdrowotnych konsekwencji nadużywania alkoholu, substancji psychoaktywnych. Planowane działania powinny polegać na dostarczeniu informacji o możliwych formach wsparcia dla osób poszukujących pomocy oraz funkcjonujących w tym zakresie instytucjach. Działania te powinny mieć charakter długofalowy i różnorodny.

Rozdział 3.
Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii realizowane
są w następujący sposób:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu ,
 - informowanie o dostępnych miejscach pomocy dla osób uzależnionych i ich rodzin za pomocą strony internetowej, ulotek, podczas pełnienia dyżurów,
 - motywowanie do podjęcia leczenia w poradni leczenia uzależnień,
 - kierowanie na badanie pozwalające ustalić uzależnienie od alkoholu.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez:
 - a) utrzymanie i finansowanie bieżącej działalności placówki wsparcia dziennego,
 - b) finansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z rodziną z problemem uzależnień i problemem przemocy (szkolenia dla pedagogów, psychologów, nauczycieli, członków Zespołu Interdyscyplinarnego innych grup zawodowych pracujących w obszarze uzależnień),
 - c) udzielanie informacji na temat pomocy prawnej dla osób uzależnionych, współuzależnionych znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.in. poprzez:
 - a) prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo- wychowawczych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży,
 - b) realizacja programów profilaktycznych dla rodziców i opiekunów,
 - c) dofinansowanie szkoleń, warsztatów i kursów specjalistycznych dla nauczycieli, pedagogów , psychologów i innych grup zawodowych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą,
 - d) wspieranie działań rówieśniczych z obszaru profilaktyki i promocji zdrowia,
 - e) podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.
 - f) prowadzenie działań edukacyjnych na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach,
 - g) finansowanie wyjazdów w okresie letnim z programem profilaktycznym dla dzieci z rodzin z problemem uzależnień i dla dzieci pochodzących ze środowisk zagrożonych uzależnieniami,
 - h) dofinansowanie do tworzenia miejsc wypoczynku, rekreacji i prowadzenia zajęć sportowo- rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży, jako formy rozładowania napięcia, stresu i sytuacji problemowych,
 - i) współudział w ogólnopolskich i lokalnych kampaniach na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
 - j) promowanie życia bez używek (festyny, konkursy, turnieje, imprezy sportowe) oraz wspieranie środowisk i postaw abstynenckich poprzez współorganizowanie imprez środowiskowych,
 - k) edukację publiczną w zakresie problematyki uzależnień w tym:
 - opracowanie i dystrybucja ulotek na temat możliwości uzyskania pomocy w przypadku problemów uzależnień,
 - informowanie mieszkańców gminy o działaniach podejmowanych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii na stronie internetowej,
 - wspieranie lokalnych kampanii edukacyjnych związanych z problematyką problemów alkoholowych i narkomanii (festynów, pikników i inne),
 - zakup materiałów edukacyjnych oraz dystrybucja wśród określonych grup adresatów – młodzieży, sprzedawców, pracowników pomocy społecznej, pracowników służby zdrowia, nauczycieli, rodziców i innych,
4. Wspomaganie działalności instytucji stowarzyszeń i osób fizycznych służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.

W realizacji zadań z zakresu gminnego programu mogą uczestniczyć podmioty, których cele statutowe lub przedmiot działalności dotyczą spraw objętych zadaniami określonymi w art. 2 ustawy z dnia 15 września 2015r. o zdrowiu publicznym, w tym organizacje pozarządowe i podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego. Działania te realizowane są m.in. poprzez:

- a) opiniowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych pod kątem zgodności z uchwałami Rady Gminy dotyczącymi limitu punktów sprzedaży i ich lokalizacji,
- b) prowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń,
- c) podejmowanie działań interwencyjnych w zgłoszonych przypadkach sprzedaży napojów alkoholowych nieletnim, osobom nietrzeźwym.

Rozdział 4.

1. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powoływana jest na podstawie art. 4¹ ust. 3 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przez Wójta. Komisja działa w oparciu o Regulamin Organizacyjny Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pawłowicach wprowadzony Zarządzeniem Nr OI.0050.99.2011 Wójta Gminy Pawłowice z dnia 5 grudnia 2011r..

2. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie za posiedzenie odbywające się raz w miesiącu w wysokości:

- a) Przewodniczącemu - 400 zł.
- b) Członkom - 300 zł.

W przypadku nieobecności Przewodniczącego na posiedzeniu komisji, jego funkcje pełni wyznaczona przez niego osoba i pobiera wynagrodzenie w wysokości przysługującej Przewodniczącemu.

2. Dodatkowo za udział w cotygodniowym dyżurze członek Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymuje każdorazowo wynagrodzenie w wysokości 100zł.

3. Za przeprowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń za jeden punkt członkowi przysługuje wynagrodzenie w wysokości 25zł.

Wynagrodzenie wypłacane jest na podstawie listy obecności podpisanej przez obecnych na posiedzeniu lub dyżurze członków komisji.

Rozdział 5.

Zasady finansowania i warunki realizacji programu

1. Finansowanie Gminnego Programu winno być dokonywane w ramach zadań własnych gminy oraz opłat pobieranych za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

2. Program jest realizowany przez Urząd Gminy Pawłowice. Nadzór nad realizacją Programu sprawuje Wójt Gminy, przy pomocy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

UZASADNIENIE

W celu prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii rada gminy uchwała Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pełni dyżur w każdy poniedziałek w Urzędzie Gminy Pawłowice. Raz w miesiącu komisja zbiera się w pełnym składzie. Na posiedzeniu prowadzone są rozmowy motywacyjne z osobami wezwanymi na komisję, co do których istnieje podejrzenie nadużywania alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych. Osoby, które zgłaszają się na posiedzenie komisji kierowane są celem zdiagnozowania się do stacjonarnych placówek leczenia uzależnień. Osoby które nie podejmują żadnych działań w przedmiocie uzależnienia kierowane do sądu o zastosowanie wobec nich orzeczenia o leczeniu w placówce stacjonarnej. Ponadto podczas posiedzenia omawiane są zadania podejmowane w ramach profilaktyki uzależnień skierowane do dzieci i dorosłych mieszkańców gminy. Członkowie komisji uczestniczą w grupach roboczych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, prowadzą kontrole punktów sprzedaży alkoholu na terenie gminy oraz opiniują wnioski o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. W związku z tym, iż od co najmniej 2011 roku stawki wynagrodzeń komisji pozostawały na tym samym poziomie, proponuje się od 2022r. zmianę wysokości wynagrodzenia wg. podanych w programie stawek.